

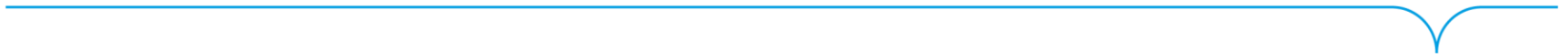
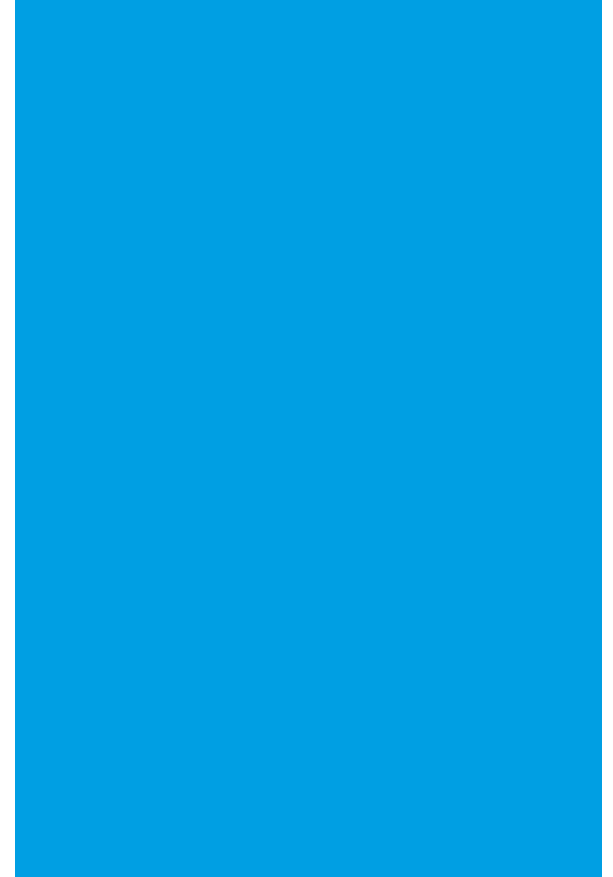

Sociale dienst Jaaroverzicht 2019

Hulp op maat voor kwetsbare
Gentenaars

In dit jaaroverzicht:

- > **Hoe we helpen** 3
Aanpak en doelgroep Sociale Dienst
- > **Financiële hulp** 9
Leefloon en andere steun
- > **Integrale aanpak** 14
Hulp op alle levensdomeinen
- > **Activering** 20
Traject op maat van de cliënt
- > **Kansen geven** 27
Leerkansen, participatie en aandacht voor kinderen en jongeren
- > **Gent tegen armoede** 30
Samenwerking en sensibilisering
- > **Contact** 32

Hoe we helpen

Aanpak en doelgroep Sociale Dienst

Hoe helpt de sociale dienst?

Een **menswaardig leven** voor alle Gentse burgers, dat is onze missie. Kwetsbare groepen zijn onze absolute prioriteit.

Iedereen is welkom. We bieden een **luisterend oor** en helpen waar kan, na sociaal en financieel onderzoek.

Armoede heeft een impact op **alle levensdomeinen**. Daarom helpen we niet alleen bij problemen met inkomen, maar ook rond wonen, gezondheid, werk, onderwijs, sociale relaties en vrije tijd.

We blijven **kansen** geven en werken samen een **traject op maat** uit. Op eigen tempo leren mensen terug op eigen benen staan.

Wist je dat...

OCMW en Stad Gent sinds 1 januari 2019 één organisatie vormen? Zo kunnen de sociale dienst en de andere diensten van de stad hun aanbod nog beter op elkaar afstemmen.

De sociale dienst is regisseur van het Gentse armoedebestrijdingsbeleid. Door **samenwerking** met andere stadsdiensten en partners zorgen we ervoor dat niemand uit de boot valt.

Hulp, nabij en op maat

7 welzijnsbureaus en 9 antennes verspreid over de stad bieden hulp in de buurt. De **juridische** en **psychologische dienst** houden zitdagen in de welzijnsbureaus.

Sociale activering, opleiding en (stappen naar) werk via het **Maatgericht Activeringscentrum (MAACT)**.

Het **Dienstenbedrijf Sociale Economie (DBSE)** biedt werk en opleiding op maat. Kwetsbare burgers kunnen er terecht voor betaalbare dienstverlening.

Vindplaatsgericht werken

We sporen kwetsbare Gentenaars **actief op** via samenwerking met partners zoals Kind en Gezin, wijkgezondheidscentra, CAW en de ziekenfondsen.

We bieden ook **buiten onze eigen locaties** hulp aan (bijvoorbeeld via zitdagen op scholen).

Wie helpen we?

In 2019 hielp de sociale dienst 14.105 huishoudens.

Dat is 10,9% van de Gentse bevolking.

28.997 unieke personen kregen begeleiding.

58% was alleenstaand. 27% had één of meer kinderen (-18j).

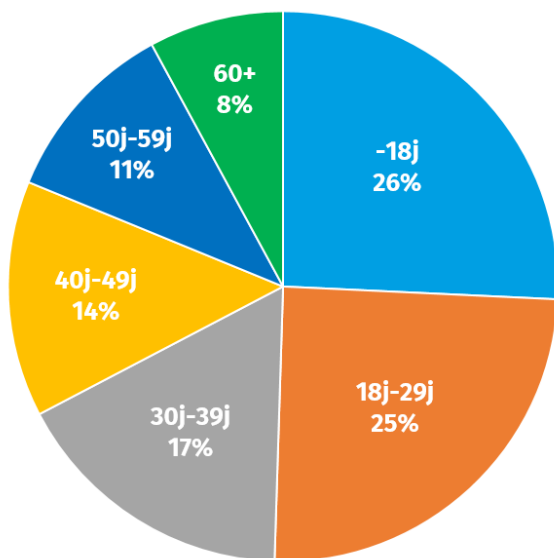
56% had de Belgische nationaliteit.

26% was minderjarig, 51% was jonger dan 30.

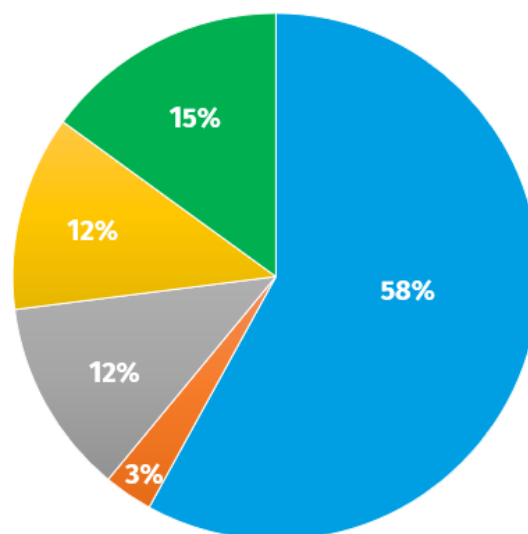
Wie we helpen: in detail

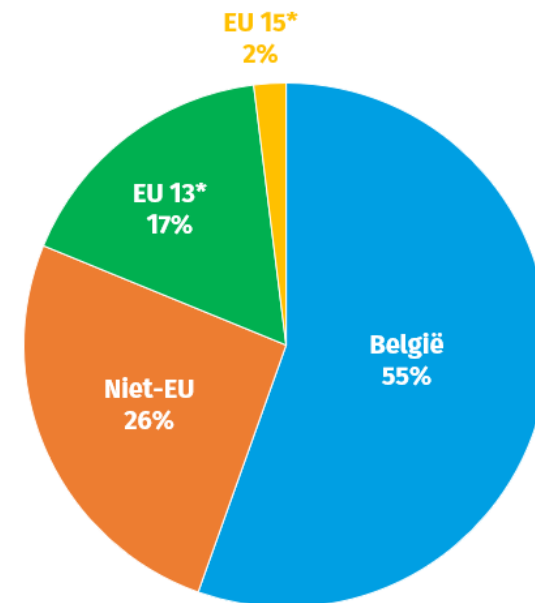
Leeftijd

Gezinssamenstelling

Nationaliteit

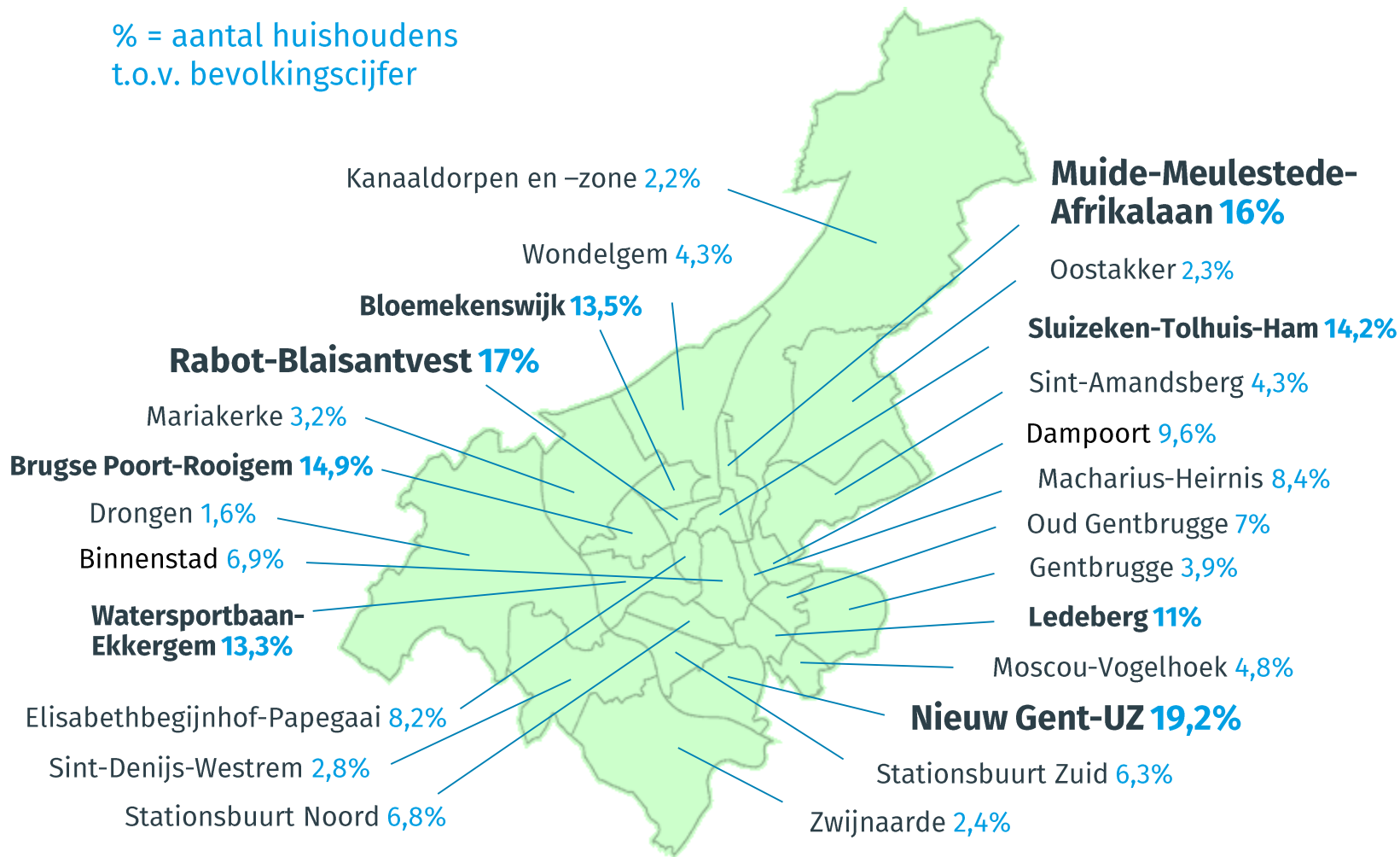
- Alleenstaand
- Eénoudergezin (enkel +18)
- Eénoudergezin (met kinderen -18)
- Samenwonend (enkel +18)
- Samenwonend (met kinderen -18)

*EU 15: Nederland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk...

*EU 13: landen die toetraden na 2004 (Bulgarije, Polen, Roemenië,...)

Wie we helpen: geografische spreiding

% = aantal huishoudens
t.o.v. bevolkingscijfer

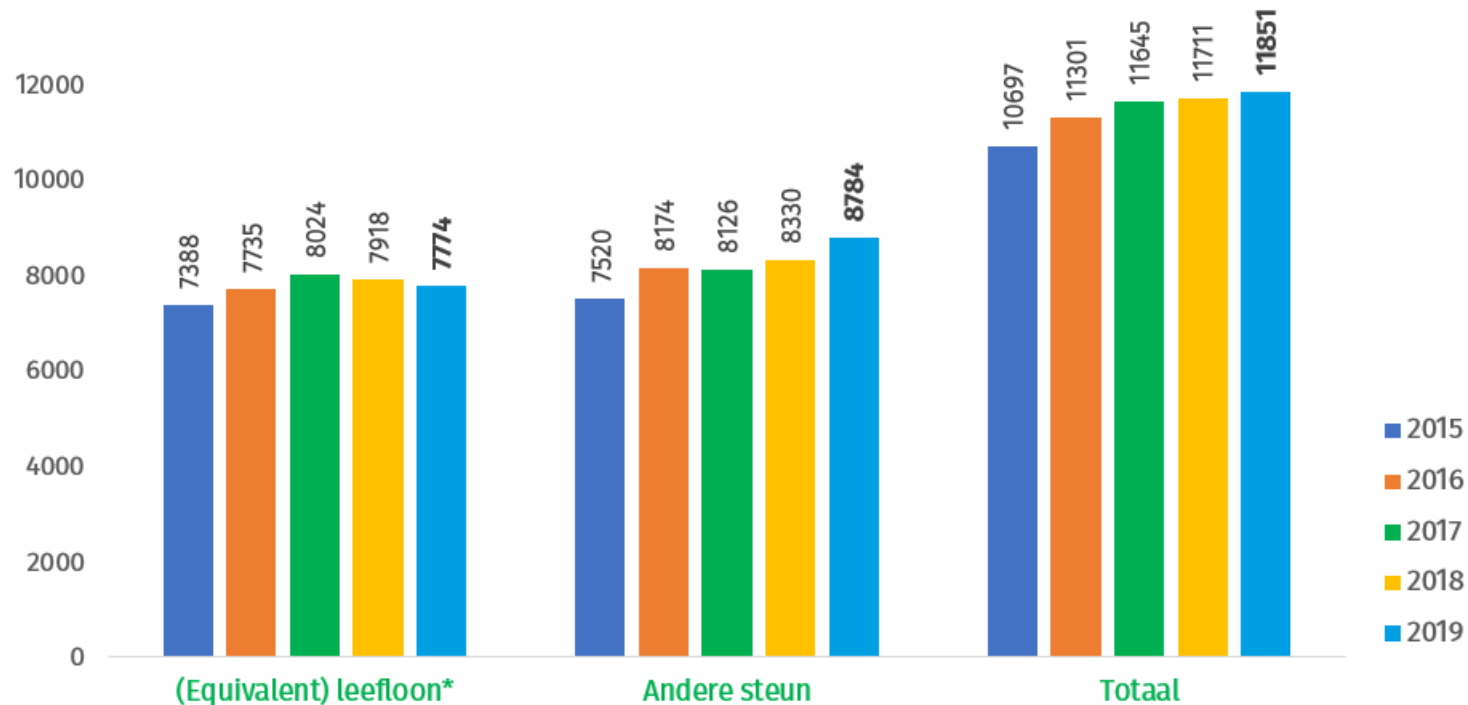

Financiële hulp

Leefloon en andere steun

Aantal personen met financiële steun

In 2019 steeg het aantal personen dat één of andere financiële tussenkomst kreeg verder.

Het aantal leefloners daalde licht. Meer Gentenaars kregen andere financiële hulp, bijvoorbeeld voor gezondheidskosten en deelname aan sport en vrije tijd: dit aantal steeg van 8.330 naar 8.784 personen.

*equivalent leefloon = steun voor wie geen recht heeft op leefloon (omdat hij/zij niet aan de voorwaarden voldoet, bvb. omwille van verblijfsstatus) maar zich wel in een vergelijkbare noodsituatie bevindt.

Leefloon

**In 2019 kregen
7.774 personen
(equivalent)
leefloon.**

**Dat is 2,8% van
de Gentenaars.**

**47,1% was
jonger dan 30
jaar.**

**31,9% was
jonger dan 25
jaar.**

**38% vond na de
steunperiode
betaald werk.**

**25% stapte over
naar sociale
uitkering (incl.
werkloosheid).***

*andere oorzaken van uitstroom zijn voornamelijk verhuis, gebrek aan medewerking of samenwonen met een partner die voldoende inkomen heeft.

Aanvullende financiële hulp

De bedragen van het leefloon worden federaal bepaald.

Omdat die bedragen onder de armoedegrens liggen, geeft Gent kwetsbare gezinnen een extra duwtje in de rug via het systeem van [Aanvullende Financiële Hulp \(AFH\)](#).

Met gemiddeld **€108** per maand aanvullende financiële hulp, konden **1.887** huishoudens in 2019 beter rondkomen.

Betaalbare maaltijden

De Gentse sociale restaurants serveerden **76.853** maaltijden, waarvan **52%** aan sociaal tarief.

Het Dienstenbedrijf Sociale Economie, Ateljee vzw en Toreke vzw leiden er mensen op met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Actief rechten toekennen

De sociale dienst maakt extra werk van de **uitputting van sociale rechten**.

We sporen op waar de Gentenaar recht op heeft en helpen bij de aanvraag.

Zo werden in 2019 bijvoorbeeld **583** extra schooltoelages toegekend en bleken **25** leefloners recht te hebben op de inkomensgarantie voor ouderen (IGO).

In 2019 ging de eerste gespecialiseerde **rechtenmaatschappelijk werker** aan de slag.

Zij zet samen met partners in de wijk (Kind en Gezin, wijkgezondheidscentra,...) alles op alles om kwetsbare Gentenaars te helpen met de aanvraag van sociale voordelen.

Kleine acties met groot effect

Dankzij de rechtenmaatschappelijk werker heb ik heel wat jonge kwetsbare gezinnen vlot kunnen ondersteunen. Telkens op maat van hun situatie en samen met andere betrokken partners.

De meerwaarde is dat er een warme en laagdrempelige overdracht is van elk kwetsbaar gezin zonder stigmatisering en met respect om ze maximaal te ondersteunen. Dat maakt het verschil, wat ook blijkt uit de dankbaarheid van de gezinnen die we helpen.

Ann, sociaal werker Kind en Gezin

Integrale aanpak

Hulp op alle levensdomeinen

Begeleiding op maat

119 mensen met een (ex-)verslavingsproblematiek kregen hulp van onze specialisten bij Perspectief.

2.075 gezinnen kregen budget- en schuldhulpverlening

324 jongeren kregen specifieke begeleiding aangepast aan de doelgroep.

Onze casemanagers boden intensieve hulp aan 172 gezinnen. Hierbij gaat 1 vaste maatschappelijk werker met het gezin op zoek naar oplossingen voor problemen op verschillende levensdomeinen.

Een nieuwe kans voor het hele gezin

Als casemanager ben je vaak tolk tussen ouders en de school of een andere hulpverlener. Zo is er het verhaal van Hilde, alleenstaande mama van 3 kinderen, die gesprekken met school vermeed. Door haar eigen schoolverleden kreeg ze het gevoel dat leerkrachten, directie en zorgcoördinator haar bekeken alsof ze er niets van bakte.

Dankzij de vertrouwensband die we met Hilde hadden opgebouwd, slaagden we erin om het contact opnieuw op te starten en het beeld dat Hilde en de school van elkaar hadden te verbeteren. Zo hielpen we Hilde én haar kinderen aan een nieuwe kans.

Eva, casemanager Integrale Gezinsbegeleiding

Wonen

Succesvolle samenwerking in de strijd tegen huurachterstal van sociale huurders: van 896 naar **756** meldingen huurachterstal (meer dan 2 maand).

Er werd **20** keer een noodwoning toegekend:

- > 10 wegens brand
- > 9 wegens onbewoonbaarverklaring
- > 1 wegens wateroverlast

Het kwaliteitslabel van SVK Gent

Elke Gentenaar heeft recht op een gezonde en veilige thuis. Elke SVK-woning krijgt daarom een externe keuring en conformiteitsattest.

Het Sociaal Verhuurkantoor verhuurt woningen op de **privémarkt** aan sociale prijzen.

In 2019 nam het SVK **20** nieuwe woningen in huur.

29 oudere ex-daklozen krijgen langdurig onderdak en begeleiding in pension De Baai.

Wooncoaches begeleiden bewoners op alle levensdomeinen. In 2019 hielpen ze **238** personen of gezinnen, waarvan **67%** daklozen die via Housing First een huurwoning kregen.

Hierdoor kon in 2019 **87,5%** van de ex-daklozen hun sociale woning behouden.

Daklozenbeleid

Housing First/versnelde toewijs:

- > Daklozen krijgen **eerst een woning**, zodat ze sterker staan om vervolgens ook andere problemen aan te pakken
- > **102** aanvragen versnelde toewijs, waarvan **86** voor daklozen (Housing First).
- > **31** aanvragers kregen versneld een sociale woning toegewezen*

Nachtopvang:

- > **65** bedden (**105** in de winter)
- > **4** gezinsopvangplaatsen
- > **1.386** unieke gebruikers

Eindelijk een eigen stek

Toen mijn sociaal assistente vorige zomer zei dat ik in aanmerking kwam voor een eigen woonst, kon ik het niet geloven... Ik ben zo blij dat ik eindelijk een plekje voor mezelf heb. Want als dakloze kan je je nooit eens in alle rust afzonderen.

Hanne (Bron: Het Nieuwsblad, 22/2/2020)

*Jaarlijks zijn er 59 woningen beschikbaar voor versnelde toewijs. In 2019 waren dat er minder door een toename in de aanvragen van andere prioritaire groepen. De openstaande toewijzen worden met voorrang ingevuld in 2020.

Energie

In 2019 hielp de sociale dienst **2558** Gentenaars met energieproblemen.

De Energiecel bemiddelt in de **Lokale Adviescommissie (LAC)** om afsluiting van water of energie te voorkomen.

- > **2.573** dossiers werden voorgelegd aan het LAC
- > Voor **58%** (energie) en **49%** (water) had het LAC contact met de klant om een oplossing te bespreken (bijvoorbeeld een afbetalingsplan).

De sociale dienst nam voor **70** gezinnen de **energie-** en voor **37** gezinnen de **waterschulden** ten laste. In ruil worden afspraken gemaakt om schulden in de toekomst te proberen vermijden.

- > In totaal werd **€ 30.020** ten laste genomen voor energie en **€ 28.170** voor water.

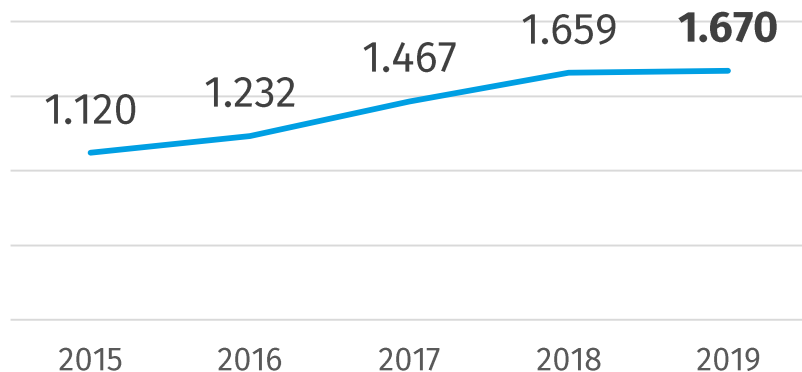
Een **budgetmeter** helpt om de kosten voor energie beter te beheren. In 2019 hadden 2.952 Gentse gezinnen een actieve budgetmeter voor elektriciteit. 2.334 gezinnen hadden er één voor gas.

Psychologische hulp

De nood aan **psychologische hulp** stijgt:
1.670 personen kregen begeleiding in 2019.

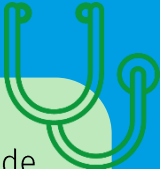
Aantal personen die psychologische hulp kregen

Gezondheid

Voor kwetsbare Gentenaars kan de sociale dienst, onder voorwaarden, **tussenkomen in de kosten voor gezondheidszorg**.

Dat kan gaan van kosten voor een (dag)opname tot tussenkomsten voor tand- en oogheelkunde, medicatie, etc.

Mensen zonder wettig verblijf hebben enkel recht op dringende medische hulp. Daarom geven we hen een **medische kaart**, waarmee ze de nodige zorg kunnen krijgen.

In 2019 werden **1.390** medische kaarten verdeeld.

Activering

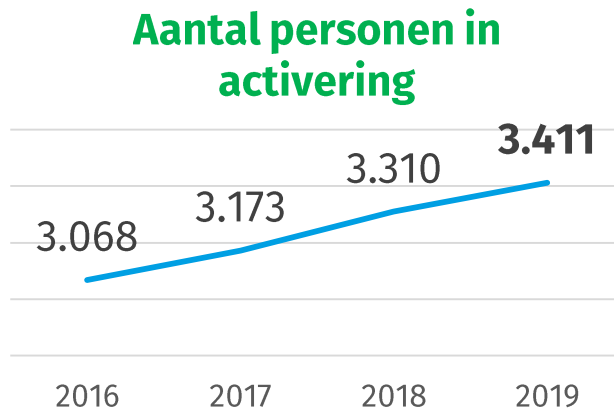
Traject op maat van de cliënt

Activering

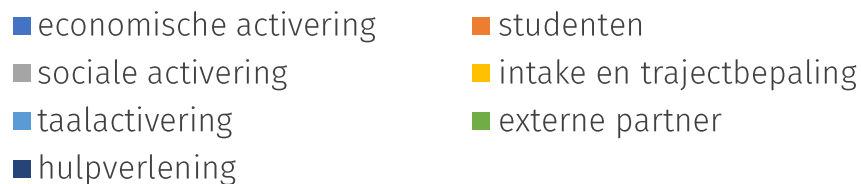
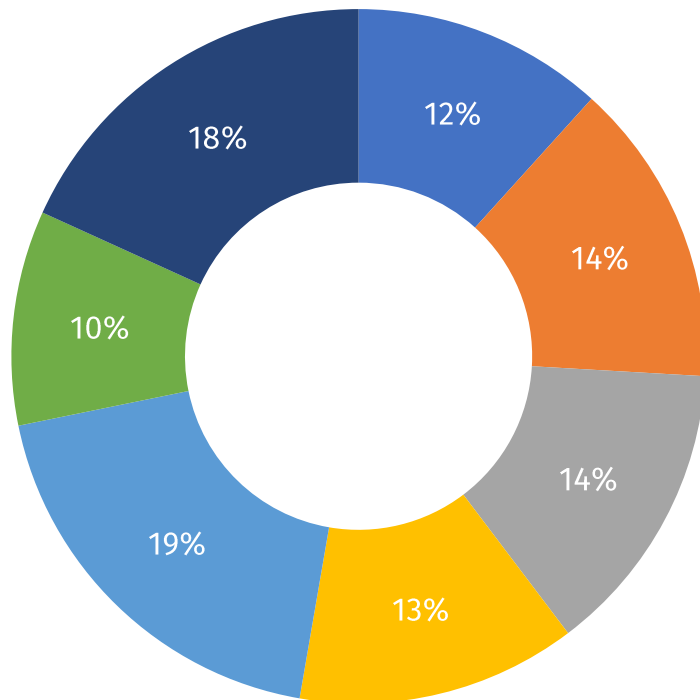
In 2019 ging het nieuwe, eengemaakte **Maatgericht Activeringscentrum (MAACT)** van start, een samensmelting van het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum (OTC) en de Emancipatorische Werking (EW).

De nieuwe aanpak biedt de cliënt een vlotter traject van begin tot eind, met bijsturing waar nodig. Vaste contactpersonen versterken de samenwerking met welzijnsbureaus en werkvloeren.

- > De trajectbegeleider stippelt samen met de cliënt een plan op maat uit.
- > In 2019 begeleidde het MAACT **3.411** personen door hun zelfredzaamheid te verhogen, talenten te ontwikkelen en hen voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Activeringsladder

- > 4 maand na de toekenning van het leefloon is 82% van onze cliënten op een of andere manier geactiveerd.
- > De activeringsladder (links) geeft het percentage cliënten per activeringsvorm weer.

Uitstroom na begeleiding:

- > 34% van de cliënten is aan het werk
- > 4% volgt een opleiding
- > 15% wordt verder begeleid door een externe dienst (vooral VDAB of GTB*)

23% beëindigt het traject om billijkheidsredenen, 16% voldoet niet (langer) aan de voorwaarden. Voor 9% eindigt de begeleiding door gebrek aan medewerking.

Tijdelijke werkervaring

679 cliënten gingen in 2019 aan de slag via een **artikel 60-contract**.

Hierbij bouwen ze werkervaring op in een reële jobcontext, bijvoorbeeld op één van de werkvloeren in het Dienstenbedrijf Sociale Economie van Stad en OCMW Gent. Tijdens hun traject krijgen ze begeleiding en taalcoaching.

147 mensen deden ervaring op met een artikel 60-contract in de **privésector**.

Uitstroom

Het traject Tijdelijke Werkervaring (TWE) duurt **2 jaar** en combineert een job via artikel 60 met nazorg. Na afloop van hun traject is **44%** van de cliënten aan het werk.

Win-win

Maatschappelijk verantwoord ondernemen zit in de lift. Privéwerkgevers die een artikel 60-medewerker aannemen, helpen kansen geven aan wie die nodig heeft.

OCMW Gent treedt op als werkgever en zorgt voor begeleiding. De ondernemer betaalt minder loon, terwijl zijn nieuwe medewerker bruikbare werkervaring opdoet. Zo groeien zijn of haar kansen op de arbeidsmarkt.

Sociale activering

785 personen kregen begeleiding binnen **sociale activering**, met aandacht voor zinvolle tijdsbesteding, zelfzorg en de uitbouw van netwerken.

- > 534 cliënten zetten met hulp van de trajectbegeleider **arbeidszorg** voorbereidende stappen naar werk.
- > 291 cliënten gingen samen op pad in 7 thematische **groepswerkingen**, waarin ze werken aan hun competenties, sociale vaardigheden en arbeidsattitudes.

Van succesproject naar reguliere werking

Groepswerking **Miriam**, waarbij alleenstaande moeders steun vinden bij elkaar en de groepsbegeleider, startte als tijdelijk project. De aanpak bleek zo succesvol dat de werking in 2019 werd opgenomen in het vaste aanbod. Een deelnemer getuigt: *'De wekelijkse gesprekken met de andere moeders doen me deugd. Ik krijg er ook bruikbare tips.'*

Persoonlijke aanpak

Ik ben heel tevreden over de trajectbegeleidster van arbeidszorg die mij begeleidt. Via haar kreeg ik de kans een individueel tracé af te leggen. Zij heeft veel empathie getoond... Zonder deze aanpak zou ik al lang zijn afgehaakt.

Julia, cliënt in arbeidszorg

Taalactivering

Taalcoaches bieden individuele begeleiding voor cliënten in een artikel 60- of arbeidszorgtraject.

In 2019 kregen **194** cliënten in totaal **1.267** taalcoachingsessies.

Team **interculturalisering**:

De intercultureel bemiddelaars helpen vragen van anderstalige cliënten te verhelderen, bijvoorbeeld bij de start van een activeringstraject.

Ze voerden in 2019 **4.800** tolkopdrachten uit in **6** talen (Turks, Bulgaars, Berbers, Klassiek Arabisch, Farsi en Dari).

Aan de slag als vrijwilliger

29 sociale gidsen ondersteunen de hulpverlening door mensen te helpen bij administratie, de zoektocht naar een woning, deelname aan vrije tijd etc.

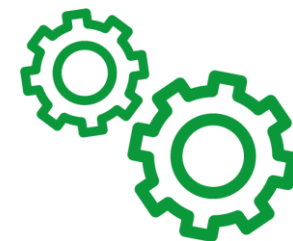
NIEUW:

18 gezondheidsgidsen wijzen de weg naar medische en welzijnshulp.

Ze helpen bijvoorbeeld om een afspraak te maken, gaan mee bij het eerste bezoek aan de tandarts of dokter of staan mensen bij tijdens en na een ziekenhuisopname.

Dienstenbedrijf Sociale Economie

**Opleiding en
werk in 6
clusters*.**

**452 mensen met
een afstand tot
de arbeids-
markt aan de
slag in 2019.**

**Zij zetten zich in
voor Groep Gent
én kwetsbare
burgers.**

**79 personeels-
leden bieden
opleiding en
omkadering.**

**80% van de
opdrachten is
uitgevoerd voor
mensen in
armoede.**

**> 458.500 gratis
of goedkope
maaltijden en
schenkingen via
Foodsavers.**

gent:

Kansen geven

Leerkansen, participatie en aandacht voor kinderen en jongeren

Leren

1.032 leefloonstudenten kregen de kans om hun diploma secundair of hoger onderwijs te halen.

Zo hielpen we **45%** van de 18- tot 25-jarigen in begeleiding bij OCMW Gent aan een betere start in het leven.

€ 44.134 ging naar **opvoedings- en studieondersteuning** aan huis voor kwetsbare kinderen, via vzw Kompanjon en vzw Uilenspel.

Duwtje in de rug

Meer dan 90 procent van onze kinderen spreekt thuis geen Nederlands. Het is één van de redenen waarom ouders zich onzeker voelen tegenover de school. Wij proberen die drempels weg te halen en hen een duwtje in de rug te geven. Na een paar jaar zijn die gezinnen meestal 'vertrokken' en hebben ze onze hulp niet meer nodig.

Frederik Matthijs, vzw Uilenspel. Bron: Het Nieuwsblad, 26/11/2019

Sociale relaties en vrije tijd

Ook activiteiten **buiten de schoolmuren** zijn van groot belang voor de ontwikkeling van talenten én de uitbouw van een sociaal netwerk.

Daarom gaven we in 2019 **4.083** tussenkomsten voor deelname aan sport & vrije tijd aan **2.106** personen.

Bijzondere aandacht voor kinderen

Kinderen Eerst biedt hulp op school via zitdag in **18** scholen en consult voor **38** scholen.

Het aantal begeleide gezinnen steeg van 315 naar **528** in schooljaar 2018-2019. **75%** was nog niet gekend bij de sociale dienst.

Vakantiewerking **De Pagadder** ving **394** kwetsbare kinderen op (gemiddeld **77** per dag).

Steun voor **jongeren in armoede**: **€ 107.000** voor **3** projecten met focus op kwetsbare jeugd

OCMW Gent kent een extra laag tarief voor **kinderopvang** toe aan wie het nodig heeft.

444 kinderen kregen zo toegang tot betaalbare opvang (een sterke stijging t.o.v. 372 in 2018 en 271 in 2017).

Kinderopvang biedt kansen

Gratis of goedkope kinderopvang geeft ouders ademruimte. Ze moeten zich minder zorgen maken over de kosten én kunnen beter aan zelfontplooiing werken. Voor kinderen is vroegtijdig contact met leeftijdsgenoten essentieel voor hun sociale en cognitieve ontwikkeling. Ook de taal leren gaat zo een pak vlotter.

Marlies, psychologe

Gent tegen armoede

Samenwerking en sensibilisering

Samen sterk

Steeds meer partners helpen, in dialoog met de stad, het Gents armoedebeleidsplan uitvoeren. Enkele voorbeelden:

- > 3 verenigingen waar armen het woord nemen (De Zuidpoort, SIVI en BMLIK) geven mensen in armoede een stem
- > KRAS, de Olijfboom en Sociale Kruidenier vzw reiken materiële noodhulp uit
- > CAW en Huize Triest bieden nachtopvang en voorzieningen voor dak- en thuislozen
- > Inloopteams en huistaakbegeleiding versterken de kansen van gezinnen
- > Sociale restaurants verlagen de drempel naar gezond en betaalbaar eten
- > De KAA Gent Foundation steunt sociaal-sportieve werkingen zoals de Gantoise Plantrekkers
- > Instructeurs op laagdrempelige werkplaatsen helpen mensen stappen zetten naar werk
- > Ateljee helpt in de DigiPunten de digitale kloof te verkleinen

Dag tegen armoede

17 oktober 2019 stond in het teken van armoede en onderwijs. Meer dan 60 Gentse scholen **trokken aan de bel tegen armoede** en engageerden zich om armoede aan te pakken op school.

Duizenden Gentenaars plakten de campagnetattoo.

Contact

Sociale Dienstverlening

Onderbergen 86, 9000 Gent

ocmwgent@ocmw.gent

www.ocmw.gent